

Výběr z nově vyšlých titulů

Eva Klocová¹

Martin C. Putna 2010. *Obrazy z kulturních dějin americké religiozity*. Praha: Vyšehrad, 336 s., ISBN: 978-80-7429-007-7.

Anotace: Podoby náboženství v americké společnosti mohou fascinovat svou mnohostí až nepřehledností. Autor, dlouhodobě se zabývající vztahem kultury a náboženství, nabízí přehledný klíč: probírá hlavní americké církve a duchovní proudy, jak se postupně objevovaly v amerických dějinách a jak se promítaly do společenského života i do umělecké tvorby, zvláště do literatury a filmu. Jednotlivé „obrazy“ tak poskytují charakteristiku puritánů, kvakerů, evangelikálů či mormonů, mapují vývoj katolicismu, judaismu či buddhismu na americké půdě, zkoumají formy religiozity amerických černochů či podoby novopohanství, ale všímají si rovněž náboženského rozměru zednářství, transcendentalismu či tvorby beatnické generace. Publikace je doplněna bohatým fotografickým materiálem, který autor získal během ročního pobytu v USA.

Günter Stemberger 2010. *Úvod do judaistiky*. Praha: Vyšehrad, 232 s., ISBN: 978-80-7021-988-1.

Anotace: S touto knihou se na český trh dostává první ucelená propedeutická příručka zaměřená na studium židovského náboženství, jeho dějin a literatury. Nabízí názorný a jasně uspořádaný základní přehled o oboru, umožňující začátečníkům rychlé proniknutí do disciplíny a pokročilým opakování látky. G. Stemberger, profesor judaistického ústavu vídeňské univerzity, popisuje historické představení judaistiky jako vědního oboru, hlavně od počátku 19. století a tzv. „vědy o židovství“, a představuje stěžejní otázky, texty a metody soudobého studia judaistiky. Hlavní části knihy věnuje čtyřem epochám židovských dějin a kultury: době druhého Chrámu (400 př. n. l. – 70 po n. l.), období klasického rabínství s centry v Palestině a Babylonii (do 10. století), středověku s těžištěm v Evropě a novověku. Autor přitom nejprve vymezuje rozsah a charakter epochy a pak referuje o jednotlivých náboženských proudech a jejich literatuře. Publikace je cenná orientací na současný stav oboru: velkou pozornost věnuje stále otevřeným otázkám, nabízí přehledy důležitých adres (možnosti studia, instituce, knihovny), odkazy pro internetové rešerše, glosář, rejstřík a seznam nejdůležitější nové literatury k jednotlivým oddílům, od níž je možné proniknout ke staršímu bádání a k edicím a překladům textů. České vydání není pouhým překladem, ale navíc ukazuje aktuální stav a možnosti studia oboru v České republice.

¹ Texty anotací jsou převzaty od nakladatelů. Redakčně zkráceno.

Izrael Finkelstein – Neil Aster Silberman 2010. *David a Šalomoun: Počátky mesianismu ve světle moderní archeologie*. Praha: Vyšehrad, 265 s., ISBN: 978-80-7429-016-9.

Anotace: Dva významní současní archeologové, známí u nás svou knihou *Objevování Bible*, vydanou i v mnoha světových jazycích, se tentokrát zabývají biblickým tradováním příběhů slavných králů Davida a Šalomouna a jejich utvářením v průběhu izraelských dějin. Vysvětlují proč a jak jednotlivé společnosti přidávaly svou část k základním vyprávěním o oněch králich. Tak porozumíme skutečnosti, že se v různém podání těchto královských postav odrážejí i jednotlivá období až do doby Ježíšovy. Zvláštním přínosem autorských bádání je zjištění, že příběhy Davida a Šalomouna ovlivnily i historické pojetí pozdějších západních králů a způsob jejich vlády. Kniha tak objasňuje, že v životních dějích Davida a Šalomouna lze vystopovat samotné kořeny západní civilizace.

Bedřich Nosek – Pavla Damohorská, 2010. *Židovské tradice a zvyky*. Praha: Karolinum, 272 s., ISBN: 978-80-246-1518-9.

Anotace: Otázka židovských tradic a zvyků představuje jednu z nejzajímavějších a také nejvíce různorodých oblastí judaistiky, neboť daná problematika zasahuje i do mnoha dalších oborů, jako jsou historie, sociologie, pedagogika, právo, politologie, kulturologie či dějiny umění. Publikace *Židovské tradice a zvyky* pojednává o životě věřícího žida a rituálech, které ho provázejí, o zvyklostech charakteristických pro každodenní život (například návštěva synagogy, kašrut), ale také o svátcích a významných dnech, jež tvoří nedílnou součást jeho života. Kniha je doplněna ilustracemi a přináší množství zajímavých informací jak pro odborné, tak i laické čtenáře zajímající se o židovskou kulturu.

Zdeňka Hledíková, 2010. *Svět české středověké církve*, Praha: Argo, 506 s., ISBN: 978-80-257-0186-7.

Anotace: Kniha přináší výsledky celoživotního bádání Zdeňky Hledíkové. Profesorka pomocných věd historických Karlovy univerzity předkládá zevrubné sondy zacílené ke vztahu církve a společnosti i k správnému vývoji v pražském a olomouckém biskupství s důrazem na dobu posledních Lucemburků, jež považuje za vrcholné období české středověké církve. V promyšlených úvahách i drobných příspěvcích se věnuje také širším problémům výzkumu středověkých mentalit, zbožnosti i laické a učenécké kultury.

Karel Sládek, 2010. *Mystická teologie východoslovanských křesťanů*, Praha: Pavel Mervart, 232 s., ISBN: 978-80-87378-23-6.

Anotace: Studium východoslovanské křesťanské spirituality a mystiky má v českém akademickém i duchovním světě již svoji dlouholetou tradici. Monografie Karla Sládka chce vložit „nový“ kamínek do této mozaiky studia východoslovanského křesťanství. V první kapitole přináší stručný historický exkurz do novodobých dějin „byzantského Commonwealthu“ a nastiňuje problémy migrantů z Východu v České republice. Druhá, hlavní, systematicko-teologická kapitola je zaměřena na představení mystické teologie východoslovanských křesťanů v jejím katafatickém,

diabatickém a anabatickém rozměru. Autor představuje sofologii Vladimíra Solovjova, Pavla Florenského a Sergeje Bulgakova, teologii Jana Zlatoústého, rozebírá smysl ikon či modliteb. Třetí, závěrečná kapitola seznamuje čtenáře s aktuálním stavem ekumenického dialogu mezi katolickou a pravoslavnou církví.

Dušan Lužný – David Václavík a kol., 2010. *Individualizace náboženství a identita: Poznámky k současné sociologii náboženství*. Praha: Malvern, 351 s., ISBN: 978-80-86702-69-8.

Anotace: Sociologické studie k současným náboženským formám vyrůstajícím napětí mezi globalizací a individualizací.

Joel L. Kraemer, 2010. *Maimonides – život a dílo*. Praha: Bergman, 687 s., ISBN: 978-80-904207-4-8.

Anotace: Maimonides – život a dílo je první publikací, která českému čtenáři přináší ucelený pohled na život, dobu, prostředí a dílo Mošeho ben Majmona, zvaného Maimonides, jedné z největších postav středověké filozofie. Tato rozsáhlá biografie představuje Maimonida jako filozofa, lékaře a nábožensko-právní autoritu, za kterou je dodnes v židovském prostředí považován, na pozadí společenských, náboženských a politických problémů jeho doby a zároveň poskytuje vhled do židovské a islámské kultury, prostředí a myšlení během vrcholného středověku.

Ziauddin Sardar, 2010. *Islám: náboženství, historie a budoucnost*. Brno: Jota, 388 s., ISBN: 978-80-72176-28-1.

Anotace: Ústřední myšlenky, lidé a místa jednoho z nejvýznamnějších náboženství současnosti. V současné době žije na zemi téměř 1,4 miliardy praktikujících muslimů. Islám, založený v 7. století n. l. prorokem Mohamedem, se rozšířil po celém světě a muslimské komunity dnes existují ve více než 200 zemích. Tento průvodce zkoumá roli islámu, minulou i současnou, při formování soudobého světa literatury, vědy, umění, architektury a vzdělání. Přináší cenný přehled stavu dnešního islámu a vrhá světlo na současný konflikt na Blízkém východě a na rozdělení na sunnity a šíity. S předmluvou od předního komentátora a spisovatele Ziauddina Sardara je tento průvodce základním úvodem do jedné z klíčových sil moderního světa.

Eleonóra Hamar, 2010. *Vyprávěná židovství*, Praha: SLON, 244 s., ISBN: 978-80-7419-004-9.

Anotace: „Narodila jsem se, protože se moji rodiče vrátili ze smrti“ – touto větou, spojující nekompromisně vlastní život s holocaustem, by bylo možno parafrázovat jeden z ústředních motivů druhogeneračních židovských identit, o nichž tato kniha pojednává. Pro porozumění různým významovým vrstvám takové výpovědi a pro možnost uchopit fenomén formování současných druhogeneračních identit je však třeba znát celý životní příběh, jehož je citovaná věta součástí. Základní myšlenkou této knihy je tedy nacházení souvislostí, jež existují mezi formováním druhogeneračních židovských identit a způsoby narativního tvoření významů. Kniha začíná teoretickým vysvětlením klíčových pojmů a směřuje k představení

výsledků narativního výzkumu: pojednává nejprve o narativní konstrukci identit obecně na základě přiblížení pojetí narativní identity Paula Ricoeura a poté se věnuje rozkladu/diversifikaci židovských identit v moderní době, a to sledováním sociálně-historických a diskursivních souvislostí, v nichž začala být židovská identita problematizována. V další části přichází autorka s interpretací životních příběhů židovské druhé generace po holocaustu z České republiky a Maďarska. Tři prezentované typy příběhů – příběh odmítání a smíření, příběh hledání a nalezení a příběh vrženosti – vyprávějí kromě jiného o tom, že holocaust není minulostí, nýbrž aktivním odkazem k současným sebepojetím a zkušenostem vypravěček a vypravěčů.

Grace Davie 2009. *Výjimečný případ Evropa. Podoby víry v dnešním světě.* Brno: CDK, 212 s., ISBN: 978-80-7325-192-5.

Anotace: Anglická socioložka náboženství se zaměřuje na náboženskou situaci Evropy, a to v celosvětovém kontextu. Je zjevné, že praktické ztotožnění modernizace a sekularizace, které se v Evropě považuje za samozřejmé a předpokládá se i v ostatních částech světa, je naopak čímsi svěbytným, co Evropu činí výjimečným případem. Davieová zkoumá souvislosti mezi modernizací a sekularizací (respektive její nepřítomností) v Severní i Jižní Americe, v Africe a v Asii s cílem vysvětlit, zač přesně Evropa své výjimečnosti vděčí a jak bychom se jí měli snažit porozumět.

John Powers 2009. *Úvod do tibetského buddhismu.* Praha: Pavel Dobrovský – BETA, 592 s., ISBN: 978-80-7306-388-7.

Anotace: Nejobsáhlejší a nejautoritativnější úvod do tibetského buddhismu, jaký je do dnešního dne k dispozici, pokrývá širokou paletu námětů včetně dějin, učení, meditačních praktik, škol, náboženských svátků a hlavních postav. Toto revidované vydání obsahuje rozšířenou diskusi o nedávných tibetských dějinách a tantře a zahrnuje významné nové publikace z oboru, souhrn výkladu o indickém původu tibetského buddhismu a o jeho přenesení do Tibetu; zkoumá tibetskou mahájánovou filozofii a tantrické metody osobní transformace. Do hloubky popisuje čtyři hlavní školy tibetského buddhismu i bönismus. Toto nové a rozšířené vydání je systematickou a obdivuhodně jasnou prezentací názorů a praxe tibetského buddhismu.